

A Győri Ítélőtábla a dr.Hollós Tamás ügyvéd által képviselt **felperesnek** a dr.Surján Zsuzsanna ügyvéd által képviselt **alperes** ellen **házastársi közös vagyon megosztása** iránti perében a Szombathelyi Törvényszék 2012. szeptember 12. napján kelt 17.P.21.059/2010/44. sorszám alatti ítélete ellen az alperes részéről 45., a felperes részéről 46. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

í t é l e t e t :

Az ítélőtábla az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatja, az alperes a felperes részére 30 napon belül fizetendő 4.850.050 (négymillió-nyolcszázötvenezer-ötven) forint tőketartozás után 2003.december 1.napjától 2013.június 30.napjáig az elsőfokú ítélet szerinti, 2013.július 1.napjától kezdődően a kifizetés napjáig terjedően a késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű kamatát köteles megfizetni.

A felperes által az alperes részére 30 napon belül fizetendő tőketartozás összegét 745.488 (hétszáznegyvenezer-négyszáznyolcvannyolc) forintba leszállítja. A felperes ezen összeg után 2004.december 1.napjától 2013.június 30.napjáig az elsőfokú ítélet szerinti, 2013.július 1.napjától kezdődően a kifizetés napjáig terjedően a késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű kamatát köteles megfizetni.

Az ítélőtábla ezt meghaladóan az elsőfokú ítéletet helybenhagyja.

Köteles az alperes 30 napon belül megfizetni pártfogó ügyvéd részére 80.000 (nyolcvanezer) forint másodfokú perköltséget.

Köteles az alperes az állam javára az illetékes adóhatóság külön felhívására megfizetni 399.600 (háromszázkilencvenkilencezer-hatszáz) forint feljegyzett fellebbezési eljárási illetéket, a fennmaradó 59.600 (ötvenkilencezer-hatszáz) forint feljegyzett fellebbezési eljárási illetéket az állam viseli.

Ez ellen az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s :

Az elsőfokú bíróság az újabb eljárásban meghozott fellebbezéssel támadott ítéletében kötelezte az alperest, hogy 30 napon belül fizessen meg a felperesnek 4.850.050,- Ft tőkét és ezen összegnek 2003. december 1. napjától a kifizetés napjáig járó törvényes mértékű késedelmi kamatát. Egyben kötelezte a felperest, hogy 30 napon belül fizessen meg az alperesnek 890.488,- forintot, és 745.488,- forint 2004. január 1. napjától a kifizetés napjáig járó törvényes mértékű késedelmi kamatát.

Egyben megállapította, hogy az alperes a Szombathelyi Városi Bíróság előtt P.20.327/1996/38. szám alatt folyamatban volt perben hozott ítélet alapján a felperes által teljesített összeg $\frac{1}{2}$ részéért házastársi közös adósság jogcímén helytállni köteles a felperessel szemben. Ezt meghaladóan a keresetet és a viszontkeresetet elutasította.

Kötelezte az alperest, hogy fizessen meg az állam javára az illetékes adóhatóság felhívására 216.000,- Ft feljegyzett eljárási illetéket, megállapította, hogy a fennmaradó 684.000,- Ft eljárási illeték az állam terhén marad. Kötelezte az alperest, hogy az állam javára a Szombathelyi Törvényszék Gazdasági Hivatalának felhívására fizessen meg 47.080,- Ft feljegyzett szakértői díjat, míg megállapította, hogy a fennmaradó 149.080,- Ft szakértői díj az állam terhén marad.

Kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperes pártfogó ügyvédjének 30 napon belül 120.000,- Ft perköltséget, míg kötelezte a felperest, hogy ugyanezen határidőn belül fizessen meg az alperesnek 380.000,- Ft perköltséget.

Az elsőfokú bíróság ítéletének indokolása szerint a peres felek házastársak voltak, de házasságukat a Szombathelyi Városi Bíróság P.20.173/2003/45. sorszámú részítéletével felbontotta. A peres felek között a házassági életközösség 2003. januárjában szakadt meg.

A peres felek a házassági életközösségüket **"Város"1**, ... szám alatti ingatlanban kezdték meg, ez az ingatlan az alperes különvagyonát képezte. Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a házassági életközösség alatt szerzett **"Város"1**, szám alatti ingatlan szintén az alperes különvagyona. A **"Város"1**, szám alatti ingatlant az alperes 1995. július 25. napján 7.260.000,- forintért értékesítette, majd 1995. augusztus 31. napján 6.700.000,- forintért megvásárolta a **"Város"1**, ... szám alatti ingatlant. Az ingatlan 1996. november 27. napján 8 millió Ft vételárért eladásra került, majd ugyanilyen összegben az alperes megvásárolta a **"Város"1**, szám alatti ingatlant. Az alperes 2001. május 25-én megkötött adásvételi szerződéssel 23 millió forint vételárért értékesítette az ingatlant és 2001. június 5. napján 18 millió forintért megvásárolta a **"Város"1**, ... szám alatti ingatlant. Erre - az ingatlan-nyilvántartás adatai szerint kizárólag az alperes tulajdonát képező - ingatlanra 2003. május 5. napján a **"A"** Takarékszövetkezet javára 1.500.000,- forint és járulékai erejéig jelzálogjog, valamint a kölcsön biztosítékeként vételi jog került bejegyzésre.

Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy ezen hitelből az alperes egy **S gépkocsit** vásárolt.

Az egyes ingatlanon végzett beruházásokkal kapcsolatban az elsőfokú bíróság a beszerzett építész és ingatlanforgalmi szakértői szakvélemény, valamint a meghallgatott tanúk vallomása alapján arra az álláspontra helyezkedett, hogy a peres felek az életközösségük ideje alatt beruházásokat végeztek és a **"Város"1**, szám alatti ingatlannál 752.000,- Ft, a **"Város"1**, szám alatti ingatlannál 5.440.000,- Ft, míg a **"Város"1**, ... szám alatti ingatlan vonatkozásában 1.980.000,- Ft értéknövekedést hoztak létre a szerződésben meghatározott vételár, illetve eladási árak alapján. Megállapította, hogy a **"Város"1**, ... szám alatti ingatlannál az alperesnek 10.000,- forint értékű különvagyoni beruházása volt, és a közös vagyoni beruházás műszaki értékét a szakvélemény alapján 337.000,- forintban határozta meg. Elfogadta, hogy a **"Város"1**, szám alatti ingatlan beruházásából 79.500,- forint, míg a **"Város"1**, ... szám alatti ingatlan vonatkozásában a beruházásokból 456.900,- forint az alperes különvagyonát képezi.

Az egyes ingatlanokon végzett beruházásokkal kapcsolatban az elsőfokú bíróság rámutatott, hogy az alperes az elvégzett munkák fajtáját nem, csak azok volumenét vitatta. Rögzítette, hogy a beruházások - az ... szám alatti ingatlant kivéve - növelték a perbeli ingatlanok forgalmi értékét. Az elsőfokú bíróság hangsúlyozta, hogy a házastársak esetében az elfogadottá vált álláspont szerint a bírói gyakorlat közös tulajdont keletkeztető hatást fűz az épület szerkezetét nem érintő egyéb értéknövelő beruházásokhoz is.

Az ingatlanok forgalmi értékét a beszerzett igazságügyi építész és ingatlanforgalmi szakértői szakvélemény alapján határozta meg. Megállapította, hogy a szám alatti ingatlannál a forgalmi értéknövelő hatás a szerződéses árakhoz viszonyítva - leszámítva az alperes különvagyonát - 672.500,- Ft. Ez aránylik a 7.260.000,- forinthez, így a közös vagyoni beruházás 9 %.

Vizsgálta, hogy az ... szám alatti ingatlannak mennyi volt az eladási ára 8 millió Ft, vagy 13 millió Ft. A kihallgatott és részletesen meghivatkozott tanúk vallomása alapján arra az álláspontra helyezkedett, hogy az alperes az adásvételi szerződésben foglalt 8 millió Ft vételárral szemben nem tudta azt ítéleti bizonyossággal igazolni, hogy az ingatlant 13 millió forintért értékesítették. Ezen vételárat támasztotta alá az elsőfokú bíróság megítélése szerint az ingatlan vevőjének **"B"-nek** és **"C"-nek** a tanúvallomása is.

Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint az ... szám alatti ingatlannál a beruházásokból a felperesre jutó műszaki érték 168.500,- Ft.

A szám alatti ingatlan eladási ára 23 millió forint. A 23 millió forint 4,5%-a, vagyis 1.035.000,- forint a korábbi ... utcai ingatlan közös vagyoni beruházásából a felperesre jutó része, valamint a szám alatti ingatlan közös vagyoni beruházási értékének, az 5.440.000,- forintnak a felperesre jutó része 2.720.000,- Ft.

Így a szám alatti ingatlanból a felperesre jut rész 3.755.000,- Ft (1.035.000,- Ft + 2.720.000,- Ft). A szám alatti ingatlanból tehát 16% a felperesi jutó rész.

A ... szám alatti ingatlanból a felperesre jutó közös vagyoni beruházás az 1.523.100,- forint ½ része, azaz 761.550,- Ft.

Álláspontja szerint tehát a felperesnek meg kell kapnia a ... szám alatti ingatlanból a fenti 16 %-ot, vagyis 3.920.000,- forintot, valamint a ... utcai ingatlanból a 761.550,- forintot, mindösszesen 4.861.550,- forintot. Ezen túlmenően jár még az ... szám alatti ingatlanból a közös vagyoni beruházások műszaki értékének fele 168.500,- forint, tehát mindösszesen 4.850.050,- forint a jutó része az ingatlanokon végzett közös beruházásokból.

Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint az alperes a **"Város"1**, ... szám alatti ingatlant az életközösség megszakadását követően értékesítette, így eljárását a megbízás nélküli ügyvitel szabályai szerint kellett elbírálni.

Az elsőfokú bíróság a **"D" Bank**-tól felvett összesen 6 millió forintos kölcsön visszafizetésével kapcsolatban - amellyel összefüggésben a szám alatti ingatlanra jelzálogjog került bejegyzésre - **"E"**, **"F"** és **"G"** tanúk vallomása alapján megállapította, hogy arra nem a peres felek közös vagyonából került sor.

A felperes megállapításra irányuló keresetét megalapozottnak találta.

Megállapította, hogy a Szombathelyi Városi Bíróság 1997. december 30. napján kelt P.20.327/1996/38. számú ítélete a felperest "H" javára a házassági életközösség alatt megkötött csirkehízlalási szerződéssel kapcsolatban 1.835.588,- forint és ezen összeg késedelmi kamatainak megfizetésére kötelezte. Az tény, hogy a jelen per alperesével szemben "H" viszontkeresete elutasításra került, de az elutasítása indoka az volt, hogy az alperes nem állt szerződéses jogviszonyban "H"-val. Kétséget kizáróan megállapította, hogy a csirkehízlalási szerződés a peres felek házassági életközössége alatt kötött a felperes által.

Egyértelmű a bírói gyakorlat abban, hogy az életközösség fennállása alatt keletkezett adósságot általában közös adósságnak kell tekinteni. A csirkehízlalási szerződésből eredő felperesi tartozás az életközösség alatt keletkezett, az abból származó esetleges haszon a közös kasszába befolyt. Így megállapítható, hogy a csirkehízlalásból származó felperesi tartozás közös tartozása volt a házastársaknak.

Álláspontja szerint a Pp.123.§-a szerinti megállapítási kereset törvényi feltételei fennállanak, hiszen a felperes jogainak az alperessel szemben való megóvása végett szükséges a kért megállapítás, ugyanakkor a felperes teljesítést nem kérhet, mivel "H" felé a tartozást nem egyenlítette ki. Ez a tartozás a közös vagyon körébe tartozó passzívának minősül, amellyel kapcsolatban utóbb a felperes megtérítési igényt támaszthat az alperessel szemben. A közös adósság elszámolása a volt házastársak belső viszonyában történt meg.

Az alperes viszontkeresetét a 745.000,- Ft és a 290.000,- Ft megfizetése iránt alaposnak találta.

A "A" Takarékszövetkezettel felvett 1.500.000,- forint kölcsön vonatkozásában megállapította, hogy a S gépkocsi a peres felek házastársi közös vagyonát képezte, mert az alperes nem tudta igazolni, hogy a gépjármű az ő különvagyon. Ezért a fennálló tartozás a peres felek belső viszonyában közös adósságnak minősül. A közös adósságot egyedül az alperes fizette meg az életközösség megszakadását követően, ennek ½ része erejéig alapos az alperes megtérítési igénye.

A közös vagyoni S gépjármű balesete következtében a biztosítási összegből a felperes 290.000,- forintot az életközösség megszakadását követően elvitt és ezt az összeget az OTP folyószámlára fizette be. A felperes testvére "S" tanúvallomása alapján az elsőfokú bíróság nem találta igazoltnak, hogy a felperes által az OTP-nél vezetett folyószámlára 2003. január 30. napján befizetett 290.000,- forint a testvérétől kölcsön kért pénzösszeg lett volna.

Ezért megítélése szerint ezen összeg ½ részével a felperes köteles az alperes felé elszámolni.

Az elsőfokú bíróság a perköltségről a Pp.81.§ (1) bekezdése alapján rendelkezett megállapítva, hogy a felperes 25%-os arányban lett pernyertes.

Az elsőfokú ítélet ellen a felperes terjesztett elő fellebbezést, melyben annak megváltoztatását kérte, akként, hogy az ítéletábra az alperes viszontkeresetét - amely az 1.500.000,- Ft közös adósság, valamint a 290.000,- Ft ½ részének megfizetésére irányult - teljes egészében utasítsa el. Egyben kérte a perköltségre vonatkozó elsőfokú ítéleti

rendelkezés megváltoztatását, az általa a felperes részére fizetendő perköltség mellőzését.

Fellebbezésének indoklásául előadta, hogy a "A" Takarékszövetkezettől felvett 1.500.000,- Ft kölcsön tényéről neki nem volt tudomása, ezt a kölcsön az alperes egyedül vette fel. Az alperes a hitelből 700.000,- forintért egy S gépkocsit vásárolt, míg a 800.000,- forintról ellentmondás nyilatkozatot tett. Először úgy nyilatkozott, hogy ezt az összeget közüzemi hátralékra fordították, majd pedig azt mondta, hogy felélték.

A S gépkocsi totálkáros lett, ezért a biztosító 560.000,- Ft kártérítést fizetett és a roncs is alperes birtokában maradt. A kettő együttes értéke 650.000,- Ft.

A vallomásokat mérlegelve az elsőfokú bíróság úgy foglalt állást, hogy a hitelből alperes gépkocsit vásárolt, a többi részét pedig feléltük. Mivel az alperes a hitelt a házassági életközösség megszakadása után egyedül törlesztette, ezért joggal tart igényt annak fele összegének által történő megfizetésére.

Álláspontja szerint az 1.500.000,- Ft hitel az alperes külön adóssága, az nem házastársi közös tartozás. Másodlagosan hangsúlyozta - ha ez közös tartozásnak is minősülne - alperes nem számolt el a hitel összegével, illetve a gépkocsi helyébe lépett kártérítési összeggel. Ezért a viszontkeresetét el kell utasítani.

Kiemelte a peres eljárásban az alperes nem bizonyította, hogy a hitel összege a közös vagyonba befolyt volna és azt sem, hogy azt a közös életvitelre felhasználták volna. Így nem annak van jelentősége, hogy a Csjt. rendelkezései szerint a gépkocsi közös vagyont képez-e vagy sem, hanem annak, hogy a gépkocsi a közös vagyonból kikerült, és helyébe 640.000,- Ft készpénz lépett. Így a fentiek alapján az alperes nem követelheti a kölcsön ½ részének a megfizetését.

Vitatta az elsőfokú bíróság azon megállapítását, hogy a hitelből megmaradt 290.000,- forintot magához vette az életközösség megszakadása után és ennek ½ részével köteles az alperes felé elszámolni.

Ha alperes javára a hitele felének megfizetésére kötelezte a bíróság, akkor a hitelből fennmaradt 290.000,- Ft megfizetésére kötelezés kétszeres fizetést jelentene.

Ugyanakkor hangsúlyozta, hogy a peres eljárásában bizonyította a 300.000,- forintot öccsétől "S" től kapta, bár az átvétel időpontját tévesen 2000. februárjában jelölte meg, 2003. januárja helyett. Ugyanakkor testvére "S" is a tanúvallomása során előadta, hogy amikor a pénzt kérte bajban volt, mert ekkor szakadt meg az alperessel az házassági életközössége.

A perköltség körében hangsúlyozta, hogy a per megindítása előtt alperestől a bíróság által megítélt összeg megtérítését kérte. Ezt ő nem fogadta el, ezért a perre okot adott, indokolt, hogy viselje a perrel kapcsolatos költséget is.

A megtartott fellebbezési tárgyaláson kiemelten hivatkozott az ... úti ingatlan vételárával kapcsolatos bizonyítékokra. Ez alapján megállapítható, hogy a tanúk egy része nem tudott

németül, másrészt a tanúk nagy része értesülését az alperestől szerezte. Amikor **"B"**-t felkeresték már eleve ezzel az irányított kérdéssel mentek hozzá.

Az alperes fellebbezésében kérte az elsőfokú ítélet megváltoztatását és a felperes keresetének az elutasítását. Kérte mellőzni azon megállapítást, hogy a **"Város"1**i Városi Bíróság P.20.327/1996/38. számú perében hozott ítélet alapján a felperes által teljesített összeg $\frac{1}{2}$ részéért házastársi közös adósság jogcímén helytállni lenne köteles. A perköltségre vonatkozó elsőfokú ítéleti rendelkezés megváltoztatását és a felperes kötelezését kérte a teljes első- és másodfokú perköltség megfizetésére. A fellebbezéssel nem érintett részben - a felperesi marasztalás vonatkozásában - az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte.

Fellebbezésének indokolásául előadta már az alapeljárás során becsatolta azon adásvételi szerződéseket, amelyekkel igazolta az ingatlanok különvagyoni jellegét.

Ezekből megállapítható, hogy mindegyik adásvételi szerződést ő kötötte, és valamennyi ingatlannak az ingatlan-nyilvántartásba bejegyzett egyetlen tulajdonosa mindvégig ő volt.

Okiratokkal és tanúvallomásokkal bizonyította, hogy már a házasság megkötését megelőzően jelentős vagyonnal, tehermentes öröklakással rendelkezett és valamennyi ingatlant olyan kedvező feltételekkel tudta eladni, hogy a vételárát jelentősen meghaladó eladási árhoz jutott. Ez az eladási ár képezte mindig a következő ingatlan vételárát. Minden esetben maradt olyan összeg, amiből az ingatlanokon beruházásokat tudott megvalósítani.

Hangsúlyozta, hogy a házasság megkötését megelőzően tulajdonában állt a **"Város"1**, ... szám alatti ingatlan. A **"Város"1**, ... szám alatti ingatlan megvételére 1990. június 20. napján került sor. Az adásvételi szerződés 3. és 4. pontja tartalmazza, hogy a vételárba édesanyja számította be a lakását, részben pedig **"I"** nagyapja fizette ki a vételárát. Amikor testvére $\frac{1}{2}$ tulajdoni illetőségét az 1990. december 6-án kelt szerződéssel 1.350.000,- forintért megvásárolta a vételár kifizetését a fentebb említett **"Város"1**, ... szám alatti ingatlan 1.750.000,- Ft vételárából fizette. Ugyanezen időpontban édesanyja 150.000,- forintért értékesített egy garázst, amelyet tőle megkapott, ezen túlmenően a lakásból megmaradt 400.000,- Ft vételár is. Így 550.000,- forintja volt a felújításokra.

Erre figyelemmel a **"Város"1**, ... utcai ingatlan teljes egészében a különvagyona, közös vagyoni beruházás nem állapítható meg, figyelemmel arra, hogy a szakértő a beruházások műszaki értékét 228.000,- forintra tette.

A ... utcai különvagyonát képező ingatlant 1995. július 24. napján 7.260.000,- forintért értékesítette, majd ugyanezen a nap 6.700.000,- forintért vette meg a **"Város"1**, ... szám alatti ingatlant. Így 560.000,- forint vételár különbözete maradt, amely az ... utcai ingatlanban végzett beruházások 347.000,- forint műszaki értékét messzemenően fedezte.

Vitatta az ... utcai ingatlan vonatkozásában azon szakértői megállapítását, hogy a fenti 347.000,- forint műszaki érték 2.100.000,- Ft forgalmi értéket képviselt volna.

Kiemelten hivatkozott arra, hogy az ... utcai ingatlant 1996. november 27-én kelt adásvételi szerződéssel nem a szerződésben írt 8 millió forintért, hanem ténylegesen 13 millió

forintért értékesítette "B" ausztriai lakos részére. Álláspontja szerint ezt a vételárat igazolta "J", "E", valamint "K", "L", "G" és "B" tanúk.

Hangsúlyozta, hogy a felperes a korábbi perben a 35. sorszámú iratának 4. oldalán szintén ezt az összeget állítja be az ingatlan eladási áráként.

A szám alatti ingatlant 8 millió forintért vásárolta meg, így a beruházásokra és a felújításra maradt 5 millió forint. Ez az összeg bőven fedezi a szakértő által megállapított 1.383.000,- Ft műszaki értéket.

Ekörben hivatkozott arra is, hogy édesapja halálát követően a családi házból a neki jutó ½ örök részéről a nővére javára lemondott. Ennek ellenében 1995-ben a nővére 1.200.000,- forintot fizetett ki részére. Erre vonatkozóan a nővére közjegyzői okiratban nyilatkozott. Kérte ennek tartalmát figyelembe venni. Álláspontja szerint ez is igazolja, hogy egyik ingatlanban sem történt közös vagyoni beruházás.

A szám alatti ingatlant 2001. májusában 23 millió forintért értékesítette. Ezen ingatlan vételárából vásárolta meg a "Város"1, ... szám alatti ingatlant 18 millió forintért. Itt is 5 millió forint összeg maradt a beruházásokra, amelyek műszaki értékét 695.000,- forintban állapította meg a szakértő. Ez az összeg a különvagyonából rendelkezésre állt. Ezt azt ingatlant értékesítette 2003. november 3. napján 24.500.000,- forintért.

Álláspontja szerint a perben az őt terhelő bizonyítási kötelezettségének maradéktalanul eleget tett. Ezen túlmenően az iratokból megállapítható, nem is rendelkeztek olyan jövedelemmel, amelyből a beruházásokat finanszírozhatták volna. Így teljesen méltánytalan az az elszámolás, hogy az ő különvagyonát felélték, vagy legalább is nem a beruházásokra fordították, ugyanakkor a beruházások pedig közösek.

A megállapítási kereset vonatkozásában előadta, hogy "H" keresetét a bíróság vele szemben elutasította, így a tartozásért felelősséggel nem tartozik, a Cst.30.§ (3) bekezdése alapján. Hangsúlyozta a házasság alatt közös vagyont nem szereztek, így felelőssége nem állapítható meg.

A felperes marasztalását tartalmazó ítéleti rendelkezés helybenhagyását kérte, helyes indokai alapján.

A megtartott fellebbezési tárgyaláson az ... utcai ingatlan 13 millió forintos vételára körében kiemelten hivatkozott arra, hogy a felperesnek a korábbi perben a 25. sorszám alatti, valamint 22. sorszám alatti irata is igazolja ezen vételárat.

Álláspontja szerint az elsőfokú ítélet 8., 24. és 26. oldalán téves számítás, illetőleg elszámolás található a beruházások értékének megállapítása körében.

Az alperes kamatfizetési kötelezettségének a mellőzését is kérte, arra hivatkozással, hogy késedelembe esésről a házastársi közös vagyon megosztásáig nem lehet szó. Hangsúlyozta az ingatlanok forgalmi értéke az utóbbi értéke nem emelkedett, hanem inkább csökkent.

A felperes fellebbezése kismértékben alapos, míg az alperes fellebbezése az alábbiak szerint alaptalan.

Az ítéltábla elsődlegesen azt vizsgálta, hogy az elsőfokú bíróság a Győri Ítéltábla Pf.V.20.486/2009/9. sorszámú hatályon kívül helyező végzésében foglaltaknak eleget tett-e. Úgy ítélte meg, hogy az elsőfokú bíróság az újabb eljárásban a bizonyítási eljárást a szükséges és elégséges mértékben lefolytatta, az ott beszerzett bizonyítékokat a Pp.206.§-ának megfelelően és összességükben értékelve megalapozott tényállást állapított meg. Az ítéltábla - a 290.000,- Ft ½ részének megtérítésére vonatkozó ítéleti rendelkezést kivéve - osztotta az elsőfokú bíróság megalapozott jogi álláspontját és az ítélet indokolásában foglaltakat.

A jelen fellebbezési eljárásban Pf.4. sorszám alatt "L" - akit az elsőfokú bíróság a 11. sorszámú jegyzőkönyv 9-11. oldaláig tanúként meghallgatott - 2012. november 28. napján kelt és 2013. szeptember 13. napján kelt közjegyzői okiratot csatolt, amelyben az elsőfokú bíróság előtt megtett tanúvallomását kiegészítette, illetve pontosította és kérte ezt a jelen fellebbezési eljárásban figyelembe venni.

Az ítéltábla álláspontja szerint ezen két közjegyzői okirat a másodfokú eljárásban a Pp.235.§ (1) bekezdése alapján mellőzendő, külön figyelemmel arra, hogy ez sérti a kontradiktórius eljárás alapelvét. Az 58/1995./IX.15./AB határozat és a Pp. szabályai alapján a bíróság ügydöntő határozatát a tárgyaláson közvetlenül megvizsgált bizonyítékokra alapítja.

A Pp.73/B.§ (1) bekezdése értelmében szintén figyelmen kívül kell hagyni az alperes Pf.5. sorszám alatti személyes beadványát. A perben sem félként, sem tanúként nem szereplő Török Zoltánné Berdár Ildikó Pf.7. sorszám alatti levele ugyancsak nem vehető figyelembe.

Az elsőfokú bíróság ítéletében helyesen hivatkozott arra, hogy a házastársi közös vagyon vonatkozásában töretlenül érvényesül a Csjt.27.§ (1) bekezdésén alapuló közös vagyon vélelme. Ezen törvényi vélelemmel szemben a Csjtv.28.§ (1) bekezdés a-d./ pontjain alapuló különvagyon bizonyítása azt a felet terheli, aki erre hivatkozik. Ez alapján az elsőfokú bíróság helyesen tájékoztatta a Pp.3.§ (3) bekezdése alapján a felperest és az alperest, hogy az általuk hivatkozott különvagyonot ők kötelesek bizonyítani. Egyben figyelmeztette a feleket a Pp.141.§ (6) bekezdésében foglaltakra is (21. jegyzőkönyv 9-10. oldal, 7. sorszámú jegyzőkönyv 5. oldal).

A fentiek értelmében az alperesnek a házassági együttélés ideje alatt szerzett mind a négy ingatlan vonatkozásában a Pp.164.§ (1) bekezdése alapján bizonyítania kellett, hogy az ingatlanok megvásárlása a különvagyonából történt, valamint az ingatlanokon végzett beruházások is kizárólag az ő különvagyonából valósultak meg.

Az alperes a perben a beruházások elvégzésének tényét, mennyiségét és fajtáját nem vitatta, csupán arra hivatkozott, hogy azokat a különvagyonából végezte.

A házassági együttélés ideje alatt szerzett első lakás, a szám alatti ingatlan vonatkozásában az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy maga az ingatlan az alperes különvagyonra volt.

A kihallgatott "K", "M", "N", "O", "E" és "F" tanúk vallomása alapján megalapozottan jutott arra az álláspontra, hogy ezen ingatlanban a házasság ideje alatt összesen 672.500,- forint forgalmi értékű beruházást végeztek közösen, figyelemmel arra, hogy a festés és a kerítés elől meglévő kővel 79.500,- forint értékben az alperes különvagyon volt.

A szám alatti ingatlan 1995. július 25. napján 7.260.000,- forintért került értékesítésre, így a fentebb meghatározott 672.500,- forint közös vagyoni beruházás 9%-ot teszi az ingatlan eladási árából. Helyes tehát az elsőfokú bíróság azon döntése, hogy ennek fele része, 4,5% illeti meg a felperest közös vagyoni beruházás jogcímén.

Az ítélet tábla az ... szám alatti ingatlan vonatkozásában nem osztotta a 13 millió forint vételárra vonatkozó alperesi fellebbezést. Az elsőfokú bíróság az ekörben lefolytatott igen széleskörű bizonyítási eljárás adatai alapján ezen eljárási adatokat a Pp.206.§-ában foglalt elveknek megfelelően értékelve megalapozottan jutott arra az álláspontra, hogy a ... szám alatti ingatlannak az eladási ára az 1996. november 27. napján kelt adásvételi szerződésben meghatározott 8 millió forint volt. Az ítélet tábla megítélése szerint ezen ingatlan vonatkozásában az alperes az őt terhelő bizonyítási kötelezettségének nem tudott eleget tenni, és azt nem tudta hitelt érdemlően kétséget kizáró módon bizonyítani az okirattal szemben, hogy az eladási ár ténylegesen 13 millió forint volt.

Megalapozottn hivatkozott arra az elsőfokú bíróság, hogy e körben maga az alperes is ellentmondásos nyilatkozatokat tett és a kihallgatott tanúk vallomása is eltérő volt.

A Szombathelyi Város Bíróság előtt P.20.439/99. szám alatt indult végrehajtási igényperben a 4. sorszámú jegyzőkönyv 9. oldalán az alperes személyesen úgy nyilatkozott, hogy a „... utcai ingatlant 7.250.000,- forintért adtam el és 6.200.000,- forintért vettem az ... utcai ingatlant, amelyet 8 millió forintért adta és 8 millióért vettem a Sz sétányon lévő ingatlanomat. A papíron 8 millió van, annyi volt az ingatlan."

Ezen nyilatkozatát támasztja alá az ingatlan vevőjének, "B"-nek a jelen peres eljárásban megtett tanúvallomás is, amely szerint „Annyi volt a vételár, amennyi a szerződésben szerepel (11. jegyzőkönyv 3. oldal 9. bekezdés 1. sor).

A későbbiek során pedig a tanú elmondta, hogy „valóban fizettem többet, mert az ingatlanban benne hagyták a bútorokat, de, hogy a szerződésben rögzített áron felül fizettem az ingatlanért azt nem tudom megmondani" (11. jegyzőkönyv 5. oldal utolsó bekezdés).

Ezt támasztja alá az ítélet tábla szerint "C" tanúvallomása is, aki az ingatlan vevőjének jelenleg a házastársa, de az adásvétel során még csak munkatársa volt. Ő egyértelműen úgy nyilatkozott, hogy „Biztosan nem ismertük el sem én, sem a férjem azt, hogy az adásvételi szerződésen szereplő vételárnál többet fizettünk az ingatlanért" (11. jegyzőkönyv 8. oldal utolsó előtti bekezdés).

"L" az alperes régi barátnője, akitől az ítélet tábla megítélése szerint erre figyelemmel elfogulatlan vallomástétel nem várható el. Ugyanakkor a tanú a 11. sorszámú jegyzőkönyv 9. és 10. oldalán szereplő tanúvallomását a Pf.4. sorszám alatt becsatolt közjegyzői okiratban pontosította illetve módosította. Ezen tényre is figyelemmel sem vehető alapul a tényállás megállapításánál.

Az ítélet tábla álláspontja szerint az alperes által állított 13 millió forintos vételárat nem igazolja a P.20.018/2008. számú perben a 42. sorszámú irathoz csatolt, 1997. január 16. napján kelt levél sem. Ezen levélben az alperes a felperes szüleinek azt írta, hogy „A házat eladtuk. 13.100.000,- forintért és ismét vettünk, nagyon szép 12 millió forintért sokkal jobb helyen."

Nem támasztja alá az ... utcai ingatlan 13 millió forintos eladási árát, az alperes által meghivatkozott és a felperes által saját kezűleg írt, a P.20.018/2008. számú perben 22., 25. és 35. sorszám alatti előkészítő iratokban szereplő összeg sem, hiszen ez ellentmond a felperes későbbi előadásának, valamint az alperes fentebb már részletesen meghivatkozott személyes nyilatkozatának illetve a tanúk vallomásának és az adásvételi szerződésben foglaltaknak. Erre ítéleti tényállást alapítani nem lehet.

Mindezen ellentétes eljárási adatokat együttesen értékelve és mérlegelve az ítélet tábla megítélése szerint sem lehetett azt ítéleti bizonyossággal megállapítani, hogy az ... utcai ingatlan eladási ára 13 millió forint lett volna.

Az ítélet tábla a és a ... szám alatti ingatlanok vonatkozásában végzett közös vagyoni beruházás körében is teljes egészében osztotta az elsőfokú bíróság álláspontját és az ítélet indokolásában foglaltakat. Az elsőfokú bíróság az ítélet indokolás 18. oldalán részletesen meghivatkozott tanúk vallomása alapján helyesen és megalapozottan állapította meg, hogy a négy ingatlan vonatkozásában a peres felek a házassági együttélés ideje alatt milyen műszaki illetve forgalmi értékű közös vagyoni beruházást eszközöltek, illetve mely tételek minősülnek az alperes különvagyónak.

Az alperes fellebbezésében vitatta a szakértő azon megállapítását, hogy az ... utcai ingatlannál végzett összesen 347.000,- Ft műszaki értékű beruházás 2.100.000,- Ft forgalmi értéknövekedést eredményezett.

Az ítélet tábla álláspontja szerint ennek vitatására a másodfokú eljárásban nincs jogi lehetőség, figyelemmel arra, hogy az elsőfokú eljárásban az alperes a szakértő meghallgatását követően a 44. sorszámú jegyzőkönyvben bírói figyelmeztetés után úgy nyilatkozott, hogy „További bizonyítási indítványom nincs”.

Az ítélet tábla megítélése szerint nem vehető az alperes javára figyelembe a különvagyónak alátámasztására meghivatkozott, a P.20.018/2008. számú perben a 40. sorszámú jegyzőkönyvhez A/1. alatt becsatolt közjegyzői okiratban foglaltak sem.

Ezen okiratban az alperes testvére "P" kijelentette, hogy édesapjuk halálát követően a hagyatéki eljárás során úgy kötöttek egyezséget, hogy a testvére a neki jutó részét ingyenesen átruházza számára. Ezt követően azonban a hagyatéki vagyon fele részének értékét 1 millió forintot és annak kamatait, összesen 1.200.000 forintot kifizetett "Q"-nak.

Ezen nyilatkozatban foglaltak is erősítik az elsőfokú bíróság azon megállapítását, hogy az alperes a hosszantartó peres eljárás során ellentmondásos nyilatkozatokat tett és minden percben az adott érdeke alapján tett személyes nyilatkozatot, szavahihetősége így megkérdőjelezhető.

Alaptalanul hivatkozott az alperes arra, hogy az iratokból megállapíthatóan az együttélés alatt nem rendelkeztek olyan jövedelemből, amelyből a beruházásokat finanszírozni tudták volna.

Ekörben az elsőfokú bíróság a lefolytatott igen széleskörű bizonyítási eljárás adatai alapján helyesen állapította meg, hogy a felperes Ausztriában dolgozott a 90-es évek közepén és

az abból származó jövedelme magasabb volt, mint akkor a magyarországi jövedelmek. Ugyanakkor maga az alperes sem vitatta, hogy a beruházásokban a felperes részt vett.

Az ítéltábla nem osztotta az alperes azon fellebbezési érvelését sem, hogy az elsőfokú bíróság a beruházások körében téves elszámolást alkalmazott.

Az elsőfokú bíróság az eljárás adatai alapján figyelemmel a beszerzett igazságügyi műszaki és ingatlanforgalmi szakértői szakvéleményre is helyesen állapította meg, hogy az ... szám alatti ingatlan vonatkozásában a közös vagyoni beruházás 337.000,- forint volt, figyelemmel az alperes javára elszámolt 10.000,- forint különvagyoni összegre is. Ezen ingatlan vonatkozásában a szakértő ingatlanforgalmi értéknövekedést nem állapított meg, ezért az elsőfokú bíróság jogszerűen jutott arra az álláspontra, hogy a fenti műszaki érték $\frac{1}{2}$ -e, azaz 168.500,- forint illeti meg ezen ingatlan beruházásból a felperest.

A szám alatti ingatlan eladási ára 23 millió forint volt, ebből 4,5%, 1.035.000,- forint a korábbi ... utcai ingatlan közös vagyoni beruházásából a felperes jutó rész. A szám alatti ingatlan közös vagyoni beruházásának a forgalmi értéke a beszerzett szakvélemény szerint 5.440.000,- forint, a felperes jutója 2.720.000,- Ft. Így a szám alatti ingatlanból a felperesnek jár 3.755.000,- Ft (1.035.000,- + 2.720.000,- Ft) az ingatlan 23 millió forintos eladási árából a felperesnek 16% jár.

Az elsőfokú bíróság azt is helyesen állapította meg, hogy a ... szám alatti ingatlanból a beszerzett igazságügyi szakértői szakvélemény szerint a közös vagyoni beruházás összege 1.523.100,- forint volt, ezen összegből a felperes jutója 761.550,-.

Megalapozott az elsőfokú bíróság azon álláspontja, hogy a felperesnek meg kell kapni a ...szám alatti ingatlanból a fentebb meghatározott 16%-ot vagyis 3.920.000,- forintot, valamint a ... szám alatti ingatlanból a 761.550,- forint értékű beruházást az ... utcai ingatlanból a közös vagyoni beruházások $\frac{1}{2}$ részét, 168.500,- forintot. Mindösszesen 4.850.050,- forintot.

Az ítéltábla alaptalannak ítélte az alperesnek a megállapítási kereset elutasítására vonatkozó fellebbezési érvelését.

Az ítéltábla ekörben mindenben osztotta az elsőfokú bíróság helyes és megalapozott jogi álláspontját, valamint az ítélet indokolásában foglaltakat. A fellebbezésben felhozott érvekre figyelemmel az alábbiakat emeli ki.

Az ítéltábla álláspontja szerint a Pp.123.§-ában meghatározott megállapítási kereset törvényi feltételei jelen esetben fennállanak. Ennek indoka az, hogy a Szombathelyi Városi Bíróság a P.20.327/1996/38. sorszámú ítéletében kötelezte a felperest "H" javára a házassági életközösség alatt megkötött csirkehízlalási szerződéssel kapcsolatban 1.835.588,- forint és ezen összeg késedelmi kamatainak a megfizetésére. Az tény, hogy jelen per alperesével szemben "H" viszontkeresete elutasításra került, de az elutasítás indoka az volt, hogy az alperes nem állt szerződéses jogviszonyban "H" -val.

Tényként állapítható meg, hogy a csirkehízlalási szerződést a felperes a házassági együttélés ideje alatt kötötte "H"-val. Abban is egyértelmű a bírói gyakorlat, hogy az életközösség fennállása alatt keletkezett adósságot általában közös adósságnak kell tekinteni. Helyesen állapította meg tehát az elsőfokú bíróság, hogy a házastársak által az

életközösség ideje alatt vállalt kötelezettségek aktívák és passzívák egyaránt a vagyonközösséghez tartoznak, kivéve ha az valamelyik házastárs különvagyonához tartozik. A csirkehízalási szerződésből eredő tartozás az együttélés ideje alatt keletkezett, abból származó esetleges haszon is befolyt a közös kasszába, így ez a házastársak közös tartozásának minősül.

A felperes a "H" felé a tartozását nem egyenlítette ki, ezért teljesítést az alperestől nem követelhet.

Az ítéltábla álláspontja szerint a felperes és az alperes belső jogviszonyában az alperes által hivatkozott Csjt.30.§ (3) bekezdése nem alkalmazható, mivel ez nem a házastársak belső viszonyára vonatkozik, hanem a házastárs által kötött ügyletért harmadik személlyel szemben fennálló felelősségi szabály. Ezen külső jogviszony rendelkezései jelen perben nem alkalmazhatók, mivel nem harmadik személy érvényesít igényt, hanem a házastársak belső jogviszonyában kell az adósságokról dönten.

Nem alapos az alperesnek a kamatfizetés mellőzésére vonatkozó fellebbezési érvelése sem.

Az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy a ...szám alatti ingatlant az alperes a felperes hozzájárulása nélkül értékesítette, és a vételárat 2003.novemberében átvette. Ez az eljárása nyilvánvalóan nem felelt meg a felperes érdekeinek, hiszen a felperes a bontóperben is hivatkozott a közös vagyoni beruházásokra mind a 4 ingatlan vonatkozásában. Ezért megalapozottan jutott arra az álláspontra az elsőfokú bíróság, hogy a felperes ezen cselekményét a megbízás nélküli ügyvitel szabályai szerint kell elbírálni. Az alperesnek tehát azt kellett volna igazolnia, hogy az eljárása - a ... szám alatti ingatlan értékesítése - helyénvaló volt. Ezt azonban bizonyítani nem tudta.

Az alperes az ingatlan értékesítésével a felperes tulajdonjogának bejegyzését megghiúsította, ezért a kamatfizetési kötelezettség mellőzése sértené a Csjt. 31.§./5/ bekezdésében foglalt méltányos elszámolás elvét.

Az ítéltábla nem osztotta a felperesnek a 745.488,- forint megfizetésének mellőzésére vonatkozó fellebbezési érvelését.

Az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy az 1.500.000,- forint kölcsönt a "A" Takarékszövetkezettől a házassági együttélés ideje alatt az alperes vette fel.

Az egyértelmű bírói gyakorlat szerint a házastársak által közösen vagy valamelyik házastársak által külön megkötött szerződésen alapuló kötelezettségvállalás nem a szerződés közös vagy külön ügylet jellegétől, hanem attól függően minősül közös vagy külön adósságnak, hogy az ügylet tárgyát képező szolgáltatás közös vagy különvagyonra vonatkozik. Ebből következően közös adósság a házastársak valamelyike által egyedüli adósként felvett kölcsöntartozás akkor, ha az a vagyonközösséghez tartozó vagyontárgy megszerzésére vagy fenntartására, illetve egyéb közös célokra nyert felhasználást.

Az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy az ezen kölcsönből vásárolt S típusú gépkocsi közös vagyonnak, nem pedig az alperes különvagyonának minősül, mivel az alperes a különvagyonra vonatkozóan bizonyítani nem tudta. Ugyanakkor a fennmaradó 800.000,- forintot a felek az együttélés ideje alatt felélték, tehát így közös célra nyert felhasználást.

Ezért ez az adósság a peres felek belső viszonyában közös adósságnak minősül. Mivel a közös adósságot a felperes által sem vitatottan az alperes fizette vissza az életközösség megszakadását követően, ezért ezen összeg $\frac{1}{2}$ részének megfizetésére igényt tarthat.

Az ítéltábla a 145.000,- Ft megfizetése körében osztotta a felperesi fellebbezési érvelését.

A fentebb részletezett jogi álláspont szerint az alperes által felvett kölcsön a felek közös adósságának minősült. Ugyanakkor az is tényként állapítható meg, hogy a kölcsönből vásárolt S típusú személygépkocsi totálkáros lett, ebből eredően az alperes a biztosítótól 560.000,- Ft kártérítést kapott, és birtokában maradt a roncs is.

A kettő együttes értéke 650.000,- forint volt. Mivel a gépjármű az elsőfokú bíróság helyes jogi álláspontja és az ítéltábla szerint is közös vagyonnak minősül, így a helyébe lépett kártérítési és roncsérték is házastársi közös vagyon. Tehát a felperest és az alperes ezen összeg $\frac{1}{2}$ - $\frac{1}{2}$ része illeti meg.

Az ítéltábla is egyetértett az elsőfokú bíróság azon álláspontjával, hogy ezen biztosítási összegből a felperes az életközösség megszakadását követően 290.000,- forintot elvitt. Ez az összeg azonban az őt megillető jutó értékét nem haladja meg, így a fele rész megfizetésére nem kötelezhető.

Nem alapos a felperesnek az elsőfokú perköltség megváltoztatására vonatkozó fellebbezési érvelése. Helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság az elsődleges keresetéhez képest 76 %-ban pervesztes lett, így a Pp.81.§./1/ bekezdése szerint az alperes felmerült perköltségét a pervesztessége arányában viselni köteles.

Az ítéltábla a tőketartozások vonatkozásában a kamat fizetéséről a módosított Ptk.301.§ (1) bekezdése szerint rendelkezett.

Mindezen indokok alapján az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp.253.§ (2) bekezdése értelmében részben megváltoztatta.

A megváltoztatás olyan kismértékű volt, amely az elsőfokú bíróság által a Pp.81.§ (1) bekezdése értelmében megállapított perköltség összegére kihatással nem volt.

A pártfogó ügyvéd munkadíjáról a 7/2002. IM. rendelet 5.§ (3) bekezdése és a Pp.81.§ (1) bekezdése alapján a túlnyomórészt pervesztes alperest kötelezte.

A peres eljárásban a felperes teljes személyes költségmentességben, míg az alperes illetékfeljegyzési jogban részesült, így a feljegyzett fellebbezési eljárási illetéket a már hivatkozott Pp.81.§ (1) bekezdése és a 6/1986. (VI.26.) IM. számú rendelet 13.§ (2) bekezdése értelmében a túlnyomórészt pervesztes alperes köteles megfizetni. A fennmaradó fellebbezési eljárási illetéket a már hivatkozott IM. számú rendelet 13.§ (1) bekezdése és 14.§-a szerint az állam viseli.

Győr, 2013.évi október 17.napján

Dr.Ábrahám Éva sk.

Dr.Vass Mária sk.

Dr.Ferenczy Tamás sk.

a tanács elnöke

előadó bíró

bíró